

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 4. Sanctos omnia velut à Deo excepisse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

S. 3. *Quid sit mentis oculos in quouis euentu ad Deum conuertere, & quasi ab illo sic eum excipere.*

Verbo dicam; non aliud hoc est, quam mentem gerere in Deum suspensam, & de rebus alijs, hominumque voluntate tam parum sollicitam, vt nihil nisi solum Deum cogitet, cetera omnia contemptui habeat: indeque qui eiusmodi est, in quouis, & quantumuis aduerso, improviso, infando rerum casu, despectus creatis causis, nullaque vel iustitia illarum, vel iniustitia ratione habita, vniuersum mentis cogitatum, pio impetu transfert in Deum, eoque in euentu, nec aliud, nec aliter vult, quam voluerit & velit Deus; quem quoniam omnia, & iustissimè, & sanctissimè velle nohit, sibi quoque placere debere cognoscit, id quodcumque voluisse Deum, vel permisisse videt. Scit verè & subtiliter dixisse S. Augustinum, *Non fieret malum, nisi sineret Deus, nec vtique nolens sine, sed volens: nec sineret bonus fieri malè, nisi omnipotens etiam de malo facere posset bene.* Ergo seu volentem, seu permittentem, semper autem benè volentem, benè permittentem, & ex omnibus elicentem bona multa, Deum intuetur, suamque voluntatem & cupiditatem, illius decretis & rationibus adiungens, ei que humillimè obsecundans, ab eo suscipit æquissimis animis omnia, in eius denique honorem sanctissimè refert omnia. *Enchirid. c. 101.*

Neque verò in hac sic intellecta doctrina, quidquam est quod nos merito remoretur, si tamen quid apparet, discutietur in progressu. Id verò magis arduum est, qua via ad tantam animi è solo Deo apti celsitatem tranquillitatemque veniatur. Sequamur igitur quod tutissimum certissimumque esse necesse est, vestigia Sanctorum: cum enim eò pertigisse plurimos eorum constet, eadem si constanter via pergemus, eundem nos quoque perfectionis apicem attingemus.

S. 4. *Sanctos omnia velut à Deo excepisse.*

Ne quid eorum quæ dicenda supersunt, merito reuocetur in dubium, antequam aggrediamur ad explanandum, quomodo Sancti, & quibus ducti rationibus, id exercuerint, prius firmandum est, eos re ipsa tamquam à Deo omnia suscepisse. Et ne per plures in infinitum vagemur, duorum illustrium, quique omnium instar sint, commemoratione rem concludam.

Primus occurrat nobis magnus ille Iob, patientiæ & innocentia eximium exemplar. Hic, cum certis nuntijs accepisset, à Chaldaeis & Sabæis bona sibi direpta esse; igne cælitus fulminato, quod reliqui fuerat absumtum; repentina domus ruina filias & filios, miserando leti exitu, obtritos iacere; an succensuit

Chaldæis, an in Sabæos exarsit, an Satanam inculcavit, an quemquam imprecationibus dirisq; deuovit? quin immo, o patientiæ, o humilitatis, & adhærentis Deo mentis exemplar! *Corruens in terram non deiectione, non desperatione, sed placida summisione mentis corruens adorauit, & dixit: Nudus egressus sum de utero matris meæ, & nudus reuertar illuc: Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.* Itane verò, beate Iob, Dominus abstulit, quod Chaldæi & latrocinia abstulerunt? Domino placuit, quod Satanam, quod calūniator, quod insidiator subdolè fecit? putasne, non ad insipientiã verbum hoc tibi recensetur? non sanè. nam audi quid Spiritus S. loquatur & iudicet: *In omnibus his non peccauit Iob labijs suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.* Sed & iterum ab eodem Satana percussus vicere pessimo, à planta pedis vsq; ad verticem capitis, *Si bona, inquit, suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus ergone de manu Dei suscipis, quod tibi venit de manu diaboli? ita planè suscipis nos autem quod de Superiorũ manu prouenit, si paulò durius est, si à voluntate nostra discrepat, de manu Dei non suscipimus, alia omnia nobis fingimus.* At qui S. Iob attestatur S. Scriptura, *In omnibus his nõ peccauit Iob labijs suis.* Nõ peccauit ita loquens, tu ergo quid putas? aduersa, illiq; pugnantia cum loqueris, cum alia omnia & sentis & facis, an peccato immunis, & quasi innoxius euades? Sed vt mireris magis, mirandoq; imitari coneris, audi quanto sermonis & sensus pondere, iterũ ille idem, tantò post, hoc ipsum asseueret dicens: *Viuu Deus, qui abstulit iudicium meum, & Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam meam: quia donec superest halitus in me, & Spiritus Dei in naribus meis, non loquentur labia mea iniquitatẽ, nec lingua mea meditabitur mendaciũ.* Quam certus est, iniquitatem le non loqui, dum loquitur, sibi à Deo amaritudinẽ prouenisse! quam fortia, patientis & à Deo pudentis verba sunt, comprobata factis! Quæ vt penitus penetres, accipe quid eodẽ spiritu plenus, Magnus ille Gregorius, in hæc ipsa scribat: *Ista que patitur, non casu se perpeti, sed Deo omnia disponẽte restatur, nec tentatori suo, amaritudinis sua potestatem tribuit, sed auctori. Scit namque quia diabolus, licet afflictionem iustorum semper appetat; tamen si ab auctore nostro potestatem non accipit, ad tentationis articulum nullatenus conualescit. Vnde & omnis voluntas diaboli iniusta est, & tamen, permittente Deo, omnis potestas iusta. Ex se enim tentare quoslibet iniuste appetit, sed eos, qui tentandi sunt, prout tentandi sunt, non nisi tentari Deus iuste permittit. Vnde etiam in libris Regum de diabolo scriptum est, Quia spiritus Domini malus irruerat in Saul. Vbi iuste queritur; si Dominus, cur malus? & si malus, cur Domini dicatur? Sed duobus verbis comprehensa est, potestas iniusta in diabolo, & voluntas iniusta. Nam & ipse dicitur spiritus malus, per nequissimam voluntatem: & idem spiritus Domini, per acceptam iustissimam potestatem. Bene ergo dicitur, Viuit Deus, qui abstulit iudicium meum, & Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam meam: quia etsi hostis sauit, qui ferire appetit, Creator tamen est qui eum ad aliqũd praualeare permittit. Sic ille Magnus, at è magno, vt videtur, hæc ipsa hauit Augustino, qui cum Dei potestatem esse dixisset, inde hæc animaduersione dignissimè*

* 27.

1. 18. Mor.
6. 3.

1. Reg 18.

1. 5. de Civ.
6. 10.

subneſcit, Vnde quidquid præter ſuã volũtatẽ patitur homo, nõ debet tribuere humanis, vel angelicis, vel cuiusquã creati ſpiritus voluntatibus, ſed eius potiùs qui dat poteſtatẽ volẽtibꝫ.

Sed à B. Iob ad S. Dauidẽ, aduerſis multis eruditũ regem tranſeamus. nõne planẽ idem ſenſus eius fuit? filiũ rebellẽ, maximo in angore, fugiebat parẽs; prodiit Semei, abiecto, & ad extrema redacto inſultat, peſſimis maledictis inceſſit, indignationẽ irritando prouocat. vlcifci erat procliue, erat regi licitum, accendebant irã nepotes regij, vix manus à maledico cõtinebant, vnicaq; vibratione gladij caput impiũ demeſſuiſſent; ſolus regius nutus deerat: quid ergo? *Vadã*, inquit *1. Reg 16.* Abiſai, & amputabo caput eius. Et ait rex, *Quid mihi & vobis eſt filij Saruia?* dimittite eũ vt maledicat. Dominus enim præcepit ei vt malediceret Dauid, & quĩ eſt qui audeat dicere, *quare ſic fecerit?* & iterũ, *Dimittite eũ, vt maledicat iuxta præceptũ Domini; ſi forte reſpiciat Dominus afflictionẽ meam, & reddat mihi Dominus bonũ pro maledictione hac hodierna.* Vide ſne, quibus verbis, quã expreſſim, à re peſſima in Deũ totus abeat: idq; quia in re peſſima, aliquid optimũ, peccatiq; tui pœnã, & amplioris gratiã recuperandã ſpem, ſolerti mente conſiderat? Sed S. Bernardũ mellifluẽ hæc ipſa tractantẽ audiamus: quod dũ facimus, Sanctos Sanctis addimus, nouoſq; antiquis, vna eademq; opera, conſentire demonſtramus. Ita igitur ille: *Parum eſt, inquit, cum hom. 34. in* per ſeipſum nos humiliat Deus, ſi tunc libenter accipimus; niſi, quando & per aliũ hoc facit, *Cant.* ſapiamus ſimiliter. Quã obrem accipite huius rei mirabile documentũ de S. Dauid. aliquando maledictum eſt ei & a ſeruo: at ille nec cumulatam iniuriã ſenſit, quia præſenſit gratiam. *Quid mihi, ait, & vobis filij Saruia?* O verẽ hominem ſecundũ cor Dei, qui ſe vlcifcenti, potiùs quã exprobranti, ſuccenſendũ putauit! Vnde & ſecura cõſcientia loquebatur, *Si reddidi retribuentibus mihi mala, decidã meritõ ab inimicis meis inanis.* Vetuit ergo prohiberi maledicũ conuiciantem, quaſtum aſtimans maledicta. Et addidit, Dominus miſit illum ad maledicendũ Dauid. Prorſus ſecundũ cor Dei, qui de corde Dei ferebat ſententiã. Sauebat lingua maledica, & ille intẽdebat, quid in occulto ageret Deus. Vox maledictũ in auribus, & animus inclinabat ſe ad benedictionẽ. Nunquid in ore blaſphemi Deus: abſit: ſed eo vſus eſt ad humiliandum Dauid. Nec latuit Prophetam, quippe cui incerta & occulta ſapientiã ſua manifeſtauerat Deus, & idẽ dicit, *Bonũ mihi quia humiliati me, vt diſcã iuſtificationes tuas.* Hãctenus Bernardus: atq; vtinam ſic ad extremum vſq; patientes, ſic humiles, noſtris peccatis aduerſa omnia prouocari, à benigno Deo clementiſſimẽ immitti crederemus! tum ſanẽ, iuſtificationes Domini diſceremus, & benedictionem copioſam pro breui maledictione ſentiremus, nunc autem dum noſtram iuſtitiam ſtatuerẽ volumus, eam quã à Deo eſt, perdimus.

Qui S. Iob, qui S. Dauidi, ille idem Sanctis omnibus fuit ſenſus, idẽ fermẽ loquendi modus: nunquã illi quaſi lapidem mordentes, de tortoribus, de tyrãnis, de iniuſta cuiuſquam prodicione queſti: ſed aliũs inuenientes, de ſe tantũ & ſuis peccatis lamentantes, omnia ſibi à Deo iuſtẽ infligi reſtati ſunt: & quo ſenſu dixit S. Dauid, *Tibi ſoli peccauĩ; eodẽ, aduerſa quãq; ſoli Deo accepta retulerũt: ita ſanctus ille patriarcha Ioseph, ita Ieremias, Nehemias, Daniel, Machabẽi, & veterũ,*

re cen-

doctr. 7.

recentiorumque Sanctorum chorus omnis. *Patres, & Seniores nostros inuenimus,* ait Dorothe. *huiusce virtutis fuisse studiosissimos, & minima quaque ac vilia, in Deum semper retulisse: quare in pace, otio, & quiete semper exstitisse.* Ita quendam refert, vicium annos per plures omni virtutum genere exercitatissimum, cum ei aliquando roganti in cibum pro melle amurea infusa esset, aliquid tacitum comedisset, cetera reddidisse, cumque is cuius errore id acciderat, re cognita non mediocriter commotus, veniam, ad pedes accidens, postularer, blandissime respondisset. *Noli turbari, fili, si me Deus mel comedere voluisset, mel infudisses: quod Domino placuit, hoc factum est.* Ecce, quod nos impatientes vocamus calum, damnamus errorem, (& re vera casus, & error est, illi qui sic agit proximè) hoc vir sanctus qui Deum ferebat in oculis, qui à Deo sua regi omnia, illi se curæ esse credebat, Dei voluntatem nuncupabat. & sanè ita fuit: quippe si in mentem famulantis immisisset Deus, ut attentiùs exploraret, amureane esset, an mel, nõne longè fecisset minus, quàm cum istius virtutis ea documenta posteris reliquit? Et verò exilimandum est, decere & necessarium esse, ut quemadmodum in diuinam potentiam, ita in diuinam prouidentiam, minima quæque referantur: idque quo maiore fiducia fit, eo magis diuinæ bonitatis amor, ut nobis inuigilet, prouocatur: Oculum Domini in iustos, & aures eius in preces eorum. *Quis sperauit in eo, & contulit ei? quis cogitatum suum in eum iactauit, & enutritus nõn est? Tantum qui exaudiuit & obtinere merebitur,* ait B. Isaac, *quantum vel inspicere à Deo, vel Deum crediderit posse prestare.* Iustumque est ut pro modo spei nostræ, modus quoque sit prouidentia: tuque qui mihi permissiones, qui errores crepas, permissionibus erroribusque relinquis. Sed de his paulò post:

Cass. col. 9. c. 32.

At quia durus videtur sancti Davidis quem laudauimus sermo, quo dicit Dominum præcepisse Semei, ut malediceret Davidi, iteratoque repetit ut imatur maledicere, iuxta præceptum Domini, quasi si maledictum & peccatum præcipere, aut posset, aut vellet bonus Deus; ne quis in errorem abducatur, & quoniam semper expedit, ut virtuti comes eat veritas; quis eorum verborum sit sensus edisseram.

in 2 Reg. c. 16. q. 11.

Primus & verus intellectus est, quem Abulensis in hunc locum tradit: Ideo dici viderique Deum præcipere & facere malum, quia nullo modo fieret, nisi id faciendi occasionem offerret Deus: occasione enim rerum agendaum, vel præbere, vel tollere, Dei potissimum est; illas verò non in malum, neque propter malum, sed in bonum, & propter bonum & rectum præbet; eiusmodi tamen è quibus (cum in vtrumque flecti possint) à malis hominibus mala perpetrentur. Atque ita, occasionem mali peragendi, non ut peragatur, sed ut ei oblitatur, caueatur, & expugnetur dante Deo; certaminis & victoriæ materiam, in ruinæ & cladis offensionem, humana immutat infirmitas, & vnde victrix coronari debuerat, inde malitiæ illecebris inescata, æternæ damnationi fit obnoxia. Certè, non quia victa est, pugnare non debuit, sed quia vincere, quia coronari, quia

beati decuit, pugnare debuit: at, si in pugna cecidit, num idcirco agonoetheram, vel stadium certamini ponentem, in culas?

Alter verborum antè relatorum sensus est, vt dicatur Deus facere, vel præcipere, quod facultas aliqua creata facit aut præcipit. Cùm enim nulla sit potestas nisi à Deo; si aliqua potestate aliquid fit, fit potestate quæ à Deo est, & ita fieri videtur à Deo: id enim ab aliquo fieri solet dici, quod fit ab eius potestate, ipso sciente, permittente, & nolente impedire cùm possit. neque tamen ideo culpæ (si qua intercedit) fit affinis: tunc enim solùm, in eum qui non impedit, redundat culpa, quando etiam debet impedire; hîc autem nequaquam debet Deus, sed creaturas ordini posito, & suæ libertati relinquens, iustissimis & præstantissimis de causis, occasiones & potestatem variam sufficit, iudexque vel ad pœnas malorum, vel ad præmia bonorum inuigilat. Inde factum vt in eiusdem rei de eodem Dauide narratione, scribatur; *Addidit furor Domini irasci cõtra Israël,* ^{2. Reg. 24.} *commouitq; Dauid in eis:* quasi si ipse Deus iratus id mouisset, cùm potestatem tantùm fecerit mouendi & perlicendi Dauidis per malignum spiritum; nam alio loco res eadem alijs planè verbis describitur, *Consurrexit Satan contra Israël,* ^{1. Paral. 21.} *concitauit Dauid vt numeraret Israël.* Ecce quod ibi Dominus, hîc Satan fecisse dicitur, nempe quia iniusta sua voluntate, aliena iusta potestate abusus est.

Consentiunt hi duo intellectus & veri sunt, ijsque locis adaptandi, qui narrando, vel asserendo loqui videtur, vt cùm dicitur exæcere vel obdurare Deus. At, cùm illius ipsius qui mala inflictæ patitur, verba referuntur,

Tertius est quem potiorẽ, & in hoc Dauidis, alioque simili quouis facto veriorẽ puto: nempe sanctum illum, veri que pœnitentis exemplar regem, in sua illa angoris & mœstitiæ plenissima fuga, peccati cuius pœnas lueret apprimè memorem, omnè cogitationis vim in sui peccatoris detestationem quasi exhaustisse; se reum, se homicidam, se maledictis, diris, & quibusvis pœnis esse dignissimum, contrito clamasse corde: dumq; sic totus sui odio exardesceret, procedente maledico Semci, nihil aliud nisi iusta, nisi suis peccatis debita, ipsum loqui credidit, & in beneficio reputans quòd hoc pati daretur, se virum Belial, se præuaricatorem legis, se virum sanguinum affirmabat: O Nathan, Nathan, inquebar, quàm verè prædixisti: En mihi reddit Dominus in oculis solis huius, quod in abscondito peccaram. Mea illa peccatoris hora fuerat: nunc tua, Domine, iudicis est hora: in illa peccatum sponte admisi; in hac nõnne peccati pœnam sponte suscipiam? Iustus es, Deus meus, & iusta iudicia tua, iustificeris in sermonibus tuis, & vincas cùm iudicaris: maledicant homines, & tu benedices; persequantur illi, & tu in pace me suscipies. Amplius, Domine, ab iniquitate mea laua me, à peccato munda cor meum: En peccatum meum contra me est semper, à cogitatione non recedit, præ illius amaritiæ dulcescunt cetera. Miseremini mei vos saltem amici mei, & exulceratum cor nouo dolore ne lancinate! Filij Saruiz, quàm mihi crudeles estis! dolor meus, peccatum meum est; gemitus meus, homicidium est.

est à me perpetratum. Et etiamnum à me hominem occidi postulatis? in eadem iterum me dolorum voraginem præcipitatis? Ita ego in flagella paratus sum? ita iusta flagella excutiam? non ita, non ita, mi Deus, sed dorsum meum ad plagas incuruabo, parebunt aures ad conuicia; iucundum erit, quidquid expurgando peccato deseruiet: erit hæc mihi consolatio, si affligens me non parcas, donec ut peto, ut spero, omnes iniquitates meas deleas, aterrimumque peccatum meum super niuem dealberur. Itaque cum sanctus ille rex nihil de peccato Semei ne quidem suspicando cogitaret, at in suo detestando, in luenda pœna, in maculis abluendis totus esset, quid mirum si maledicta quasi iustè dicta, & meritissimo illata, ipsumque Semei quasi diuinæ iustitiæ administrum intuens, idque vnum animaduertens, hunc instar eius habeat qui summi iudicis mandata exequatur, iusteque iniunctam sceleris pœnam reposcat?

Quin, ut ab hoc, ad alios quoque progrediamur longius, videtur necessario fatendum, similem Sanctorum omnium esse mentem, quando cumque Christi Domini nostri nomine, supplicia, pœnas, infamiam, crucem, martyrium & mortem exoptant: hæc enim, prout cum peccato inferuntur, optari nequeunt: sed nihil de aliorum peccato cogitantes, patiendi verò desiderio, & diuinæ gloriæ zelo incensî, vel ea si absint concupiscunt, vel si inferantur & quando inferuntur, non ut peccata & Dei offensam cogitant (sic enim & respuerent & dolerent); sed cum ingenti gaudio, ut cœlestium coronarum materiam, ut quandam afflictissimi Domini sui societatis tesseram, summi beneficij loco excipiunt, indeque quantas possunt, ob tantum donum, Deo gratias agunt. Sic enim aliquando se probè norunt edoctos, Non esse seruos maiores Domino suo. Si de mundo fuissent, amaturum utique mundum quod suum esset: gauderent & exultarent quotiescumque persecutionem paterentur, omneque in eos contumeliarum genus mentiendo iactaretur: gauderent verò, non quia peccaretur, at quòd merces copiosa esset illis reposita in cœlis. Verùm, quid Sanctos memorare est opus? ipse etiam Iesus Christus Dominus noster, qui ad hoc in mundum venit, ne peccatum regnaret in nobis, cum sciret & præsciret, quanto cum Iudæorum flagitio esset illi mors inferenda, nonne tamen illius desiderio flagrauit? traditori a lacriteriuit obuiam? traditus est, quia ipse voluit? vixque aliquid vnum æquè commendauit, atque dolores & mortem à se fuisse voluntate susceptam, non autem necessitate toleratam? an sic pati voluit, sic elegit, ut illi peccarent? absit: sed ut ipse patiendo, peccata mundi, immaculatus Agnus, tolleretur. numquid sine peccato aliorum? nequaquam: cure enim, vel bonum fuisse traditori si non nasceretur, vel minus Pilati quàm tradētis peccatum assereret, vel crucifigentibus à Patre ignosci postularer? at mortem & cruces exoptando, solam patientiæ materiam, peccati euerfionem, hominum salutem, diuinæ gloriæ inde amplificandæ maxima incrementa, ardentissima caritate sitiebat: & licet non absque multorum grauissimo peccato id futurum præuideret, grauissimas & iustissimas eos si

bi relinquendi, eaque peccata, quæ ex aliorum improbitate veniebant, permit-
tendi rationes habuit: exemplumque nobis præbuit, vt quemadmodum ipse
fecit, ita faciamus & nos; si patientiæ, fortitudinis, virtutumque Christianarum
exercendarum occasio sese offert: qua ceterorum mente id fiat, nihil pensi sit
nobis, id verò nos quàm sollicitos habeat, qua mentis æquitate, quo veræ perfe-
ctionis ardore perferamus.

Sed hunc locum grauissimis concludo verbis B. Ignatij, quæ nos doceant
quanta moderatione prudentiæ sit vtendum, vt neq; vitandi peccati specie, du-
ra fugiamus; neque nimia auiditate patiendi, peccandi occasionem alijs porriga-
mus. lic igitur B. Pater; *Qui procedunt in spiritu, & seruiò Christum Dominum sequuntur,
amant, & ardenter exoptant, indui eadem veste & insignibus Domini sui, pro ipsius amore
ac reuerentiæ: aded vt si sine offensione vlla diuina maiestatis, & absque proximi peccato foret,
vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nul-
la tamen ad id per eos data occasione) eò quòd exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo
creatorem ac Dominum nostrum Iesum Christum, eiusque vestibus & insignibus indui,
quandoquidem illa ipse propter maiorem nostrum profectum spiritualem induit: nobisquæ
exemplum dedit, vt in omnibus, quo ad eius fieri poterit, diuina gratia adspirante, eum imi-
tari & sequi, cum vera sit via quæ ducit homines ad vitam, velimus. Ipsissima hæc sunt vi-
ri sancti verba, quæ vtinam penitius animo infixæ teneamus.*

S. 5. *Quid Sanctos in ea mente confirmarit.*

Plura sunt quæ nobis persuadeant, sic esse animum in rebus aduersis compo-
nendum, vt diximus: leuiores omitto, & subinde in huius commentarij transcur-
su obiter nonnulla notabuntur: pauciora & efficaciora quædam ex professo ex-
planare conabor. Ac primum,

Quomodo rerum naturam contemplantur.

Solent viri sancti, animi oculum in Deum defigendo, omnem eam quæ oc-
currerit, euentuum & rerum complexionem cum physicis causis & connexis,
magna mentis æquitate intueri, persuasum illud habentes, nihil vnquam euen-
turum, nisi quod diuinæ prouidentie benignissima caritas prouiderit in maius
ipforum bonum cessurum, & in diuinæ gloriæ amplificationem futurum, dum-
modo diuinis iudicijs suæ voluntatis desideria subiugare contentur, tantaque a-
nimi demissione cuncta excipere, quæta ipse consilij perfectione permittit. Hoc
autem vt faciant, totam mentis aciem in Deum intendunt; illum solum, solam e-
ius vim & potentiam, solui quem sibi ex talire præfixit, finem assequendum
cogitationi obijciunt.